

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6C/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221200488
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8221200488.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD. v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D. proti žalovanému: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpený: advokátska kancelária AK PITOŇÁKOVÁ, s.r.o., Slovenská 5B, 080 01 Prešov, IČO: 53 584 139, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území C., obec C., okres C., ktoré sú zapísané na LV č. XXX, pod parcelným číslom XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m² a pod parcelným číslom XXX, záhrada o výmere XXX m² v podiele X/X k celku patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobkyne a žalovaného zaniknutého rozvodom manželstva na základe rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 4Pc/6/2021-35 zo dňa XX.X.XXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť X.X.XXXX.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou doručenu Okresnému súdu Bardejov dňa 8.3.2021 domáhala určenia, že nehnuteľností nachádzajúce sa v katastrálnom území C., obec C., F. C., ktoré sú zapísané na LV č. XXX, pod parcelným číslom XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m² a pod parcelným číslom XXX, záhrada o výmere XXX m² v podiele X/X, ako aj rodinný dom so súpisným číslom XX, postavený na parcele CKN č. XXX/X, o výmere XXX m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, zapísaný na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C., obec C., okres C., v podiele X/X, k celku patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobkyne a žalovaného.

Žalobu odôvodnila tým, že strany konania sú manželmi, pričom žalobkyňa podala aj návrh na rozvod. Na adrese trvalého pobytu žijú manželia takmer celé manželstvo a to v rodinnom dome, ktorý postavili tak, že pôvodný dom, ktorý nadobudol výlučne žalovaný zbúrali takmer v celom rozsahu a postavili dom nový. Dom vystavali manželia za trvania manželstva za spoločné prostriedky čerpané mimo iného aj zo Štátneho fondu rozvoja bývania, ktorý splácajú a ťarcha v podobe záložného práva je stále na príslušnom liste vlastníctva evidovaná. Žalovaný odmieta uznať vlastnícke právo žalobkyne, ktoré vzniklo počas trvania manželstva, a to zrealizovaním novej stavby v rámci rekonštrukcie s odôvodnením, že pozemok a rodinný dom sú jeho výlučným vlastníctvom. Žalobkyňa nemá k dispozícii písomné podklady ako stavebné povolenie či kolaudačné rozhodnutie ani zmluvu o stavebnom sporení, či fotodokumentáciu, nakoľko tieto sa nachádzajú v dome, z ktorého bola opakovane vyhodená. Žalobkyňa má za to, že došlo

k deštrukcii obvodných múrov rodinného domu pod úroveň stropu prvého nadzemného poschodia, a tým vznikla nová stavba. Evidenčný stav dotknutého rodinného domu nezodpovedá stavu právneho, z dôvodu zániku stavby rodinného domu po vykonanej rekonštrukcii, spočívajúcej prestavbe, nakoľko má za to, že vznikla nová stavba, ktorá patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Podrobný rozsah stavebných prác týkajúci sa rodinného domu dostatočne preukazuje, že zmena, ktorá spočívala vo vykonanej rekonštrukcii na danej stavbe rodinného domu, bola takým radikálnym zásahom do predmetnej stavby, že viedla k zániku pôvodnej stavby a vytvoreniu novej stavby. Žalobkyňa má za to, že vykonanou rekonštrukciou podrobne opísanou v spomínanej projektovej dokumentácii došlo k asanácii obvodných múrov pôvodného rodinného domu pod úroveň stropu prvého nadzemného poschodia v značnom rozsahu, v dôsledku čoho zanikol stav poskytujúci obraz o dispozičnom riešení pôvodnej stavby, ako aj samotná stavba. O dobromyseľnosti navrhovateľky svedčí celý postup riešenia výstavby, že to bolo počas manželstva, peňažné prostriedky na výstavbu patrili do BSM (ŠFRB a vlastné prostriedky), ktoré spoločne so žalovaným na výstavbu vynaložili, ako aj spoločné viac ako XX ročné spolužitie v jednej domácnosti, ktoré trvalo aj počas stavebných prác. Samotným rozsiahlym spracovaním pôvodného rodinného domu vznikla nová stavba rodinného domu, a vzhľadom k uvedenému, má tiež za to, že strany sporu nadobudli ako manželia vlastnícke právo k danej stavbe originárnym spôsobom a to spracovaním. Na základe kúpnej zmluvy vo forme notárskej zápisnice G. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, nadobudli strany sporu aj pozemky tvoriace jednotný celok s domom a parcelami, na ktorých stojí a slúžia na užívanie domu. Tieto parcely sú vedené na LV č. XXX, k.ú. C..

Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že nadobudol rodinný dom s.č. XX, postavený na parcele č. XXX/X zapísanom na LV XXX, k.ú. C., darovacou zmluvou spísanou formou notárskej zápisnice č. G. XX/XX, G. XX/XX napísanou na Štátnom notárstve v C. H. XX.X.XXXX. Rodinný dom nadobudol pred uzatvorením manželstva a darovaním, nejde preto o vec, ktorá patrí do BSM. Poprel skutkové tvrdenia žalobkyne o tom, že tento rodinný dom zbúrali takmer v celom rozsahu a postavili dom nový. Ku rodinnému domu bola vykonaná prístavba a vybudované podkrovia. Avšak obvodové múry zbúrané neboli. Rodinný dom, ktorý nadobudol žalovaný darovaním pred uzatvorením manželstva nikdy nezaničil. Čo sa týka určenia, že do BSM patria aj pozemky p.č. XXX a XXX/X tieto pozemky kúpil žalovaný z vlastných finančných prostriedkov v roku XXXX, v čase, keď žalobkyňa už mnoho rokov neprispievala na chod spoločnej domácnosti, pracovala v zahraničí a celý svoj príjem si ponechávala pre svoju potrebu. Neexistuje žiadny naliehavý právny záujem na určení, že dom, ktorý je predmetom žaloby patrí do BSM ani, že pozemky patria do BSM. Nie je pravdou, že žalobkyňa investovala do rekonštrukcie domu značnú sumu finančných prostriedkov. Finančné prostriedky na rekonštrukciu boli získané z úveru poskytnutým ŠFRB. Avšak žalobkyňa už od roku 2003 na chod spoločnej domácnosti a ani na splácanie úveru zo ŠFRB neprispieva. Žalobkyňa už minimálne XX rokov pracuje v I., do spoločnej domácnosti sa vracia iba sporadicky a všetky zarobené finančné prostriedky si necháva výlučne pre svoju potrebu. Na splácanie úveru zo ŠFRB nikdy neprispela a celé splácanie ponecháva výlučne na žalobcu.

Žalobkyňa v replike uviedla, že zákon pri určení vecí spadajúcich do bsm nerieši, či bola vedená spoločná domácnosť alebo nie, či kto a ako prispieval. Pokiaľ žalovaný kúpil pozemky za trvania manželstva, tak tieto v zmysle zákonnej dikcie do bsm nepochybne patria. Rovnako tak do bsm patria aj prostriedky, za ktoré pozemky žalovaný kúpil, nakoľko manželstvo trvalo. Zároveň mala za to, že pokiaľ sa pri stavbe štvorcového podlažia zbúra čo i len jeden nosný múr, sú splnené podmienky pre vyvodenie záveru o zániku pôvodnej stavby.

Žalovaný v duplike uviedol, že podľa jeho názoru pre určenie, či rodinný dom patrí do BSM je rozhodujúce, že dom nadobudol žalobca darovaním pred uzatvorením manželstva a že vykonanou prístavbou a nadstavbou nedošlo k zmene podstaty rodinného domu. Pôvodný rodinný dom nezaničil a všetko čo k nemu pribudlo, teda prístavba a aj nadstavba sa stali v zmysle § 120 Občianskeho zákonníka súčasťou pôvodnej stavby. Prístavba a nadstavba sú teda iba súčasťou rodinného domu a ako také zdieľajú právny osud hlavnej veci, teda rodinného domu v stave v akom ho nadobudol žalovaný pred uzatvorením manželstva darovaním. Z projektovej dokumentácie, ktorú žalobkyňa k replike pripojila je jasné, že ku zbúrianiu rodinného domu po základovú dosku tak ako to tvrdila, nedošlo.

Na pojednávaní konanom dňa 4.3.2022 právna zástupkyňa žalobkyne reagujúc na námietku nedostatku naliehavého právneho záujmu uviedla, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení, že je spoluvlastníkom nehnuteľnosti vždy vtedy, ak žalovaný je zapísaný v katastri nehnuteľnosti ako vlastník, lebo rozhodnutie súdu môže byť podkladom pre vykonanie zmeny. Pre vykonanie prístavby bolo potrebné urobiť taký deštruktívny zásah, ktorý spĺňa právne posúdenie zániku veci a následnou prestavbou a prístavbu došlo k vzniku novej veci, keďže časť obvodových múrov bola zbúraná úplne a časť bola odstránená až do suterénu. Mala za to, že týmto po búracích prácach stratil pôvodný dom úplne svoju povahu a jeho pôvodná dispozícia nebola zrejmá, aby mohol byť realizovaný projekt, ktorý strany sporu v tom čase stavali. Pokiaľ ide o personálne záležitosti vyplývajúce zo stavebného a kolaudačného konania, nie vždy je možné stotožňovať administratívne otázky a právne posúdenie, to znamená, že skutočnosť, kto bol stavebníkom a účastníkom kolaudačného konania nemá vplyv na to, komu má podľa práva patriť vlastníctvo. Rovnako považovala za irelevantné preukazovanie pôvodu peňažných prostriedkov, za ktoré boli kúpené pozemky, nakoľko tento aspekt by bolo možné použiť iba v konaní o vypořádanie BSM, kde by si žalovaný mohol započítať to, čo dal zo svojho na spoločný majetok. V tomto konaní je však dôležité len, že pozemky boli nadobudnuté počas manželstva a súdnym rozhodnutím toto určiť, aby sa právne postavenie žalobkyne stalo istejším a voči žalovanému by jej poskytlo pozíciu, aby sa predišlo súdnemu konaniu vo veci BSM.

Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní konanom dňa 4.3.2022 uviedla, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania do BSM nepatria a to z dôvodu, že rodinný dom, ktorý je predmetom sporu nadobudol žalovaný pred vznikom manželstva, darovaním. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že žaloba, podľa ktorej došlo k zániku stavby rodinného domu po vykonaní rekonštrukcie spočívajúcej v prestavbe, už len z tejto citovanej vety je zrejmé, že sám žalobca na jednej strane tvrdí, že došlo ku zániku rodinného domu. Zároveň však tvrdí, že malo ísť o rekonštrukciu a následne, že malo ísť o prestavbu. Prestavba ani prístavba rodinného domu neznamena, že došlo ku zániku pôvodnej stavby. Pokiaľ žalobca poukazuje na judikatúru NS, z priloženého plánu resp. projektovej dokumentácie je zrejmé, že dispozičné riešenie prvého nadzemného podlažia ostalo zachované. Zároveň poukázala na to, že pokiaľ žalobca tvrdí, že došlo ku zániku stavby rodinného domu, ktorú žalovaný nadobudol darovaním pred vznikom manželstva, potom toto tvrdenie je v rozpore so samotným petitom žaloby, pretože žalobca sa domáha určenia práve toho, že je bezpodielovým spoluvlastníkom rodinného domu, ktorý však nadobudol žalovaný pred vznikom manželstva. Žalobkyňa okrem množstva tvrdení nepredkladá žiadne dôkazy. Čo sa týka vlastníctva pozemku, ktorý je predmetom žaloby, tento nadobudol žalovaný síce počas trvania manželstva, ale z prostriedkov, ktoré patrili do jeho výlučného vlastníctva, nakoľko išlo o finančné prostriedky získané darovaním od jeho matky po smrti jeho otca.

Na nariadených pojednávaniach súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu a svedkov J. C., otca žalobkyne, K. J. C., brata žalobkyne a postupom podľa § 204 CSP prečítal a oboznámil obsah len tých listín, ktoré neboli stranám doručené, alebo ktoré strany spochybňovali a zároveň podania strán sporu: žaloba na č.l. 1-4, sobášny list na č.l. 5, oznámenie o uzavretí manželstva na č.l. 6, výpis z LV na č.l. 7-8, 9-11, návrh na zápis vkladu záložného práca do katastra nehnuteľnosti na č.l. 14-15, vyjadrenie žalovaného na č.l. 41-42, darovacia zmluva na č.l. 44, vyjadrenie žalobkyne na č.l. 49-50, projektová dokumentácia na č.l. 51-61, záložná zmluva na č.l. 62-63, vyjadrenie k replike na č.l. 70, kolaudačné rozhodnutie na č.l. 79-83, výpis z LV na č.l. 84, projektová dokumentácia na č.l. 86-107, stavebné povolenie na č.l. 108-110, kópia z pozemkovej mapy na č.l. 111, LV na č.l. 112, žiadosť o stavebné povolenie na č.l. 113-114, oznámenie o začatí stavebného konania na č.l. 116-117, technická správa na č.l. 118-120, kolaudačné rozhodnutie na č.l. 121-122, oznámenie o začatí kolaudačného konania na č.l. 123, prehlásenie na č.l. 124, geometrický plán na č.l. 125, protokoly a zápisy na č.l. 126-130, návrh na vykonanie kolaudačného konania na č.l. 131, protokol na č.l. 132-133, správa o odbornej prehliadke na č.l. 134-136, fotografie č. 1-7 a ďalší obsah spisu.

Súd zdôrazňuje, že v civilnom sporovom konaní sa neuplatňuje vyšetrovací princíp. Objem informačného základu, z ktorého súd vychádza pri tvorbe meritórneho rozhodnutia vychádza výlučne z dôkazov navrhnutých stranami (formálna pravda). Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi.

Zo sobášneho listu na čl. 5 plynie, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli manželstvo dňa XX.X.XXXX L. D.. V priebehu tohto súdneho konania vedeného pod sp. zn. 6C/7/2021 bolo ich manželstvo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4Pc/6/2021 zo dňa XX.X.XXXX, právoplatným dňa X.X.XXXX.

Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX (čl. 7 spisu) plynie, že v okrese C., obec C., katastrálne územie C. pod parcelným číslom XXX/X je evidovaný pozemok, druh zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m² a pod parcelným číslom XXX pozemok, druh pozemku záhrada o výmere XXX m² v podiele 1/1 so zapísaným vlastníkom E. B., nar. X.X.XXXX, C. XX (žalovaný).

Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX (čl. 9 spisu) zas plynie, že žalovaný je evidovaný aj ako vlastník rodinného domu so súpisným číslom XX, postavený na parcele CKN č. XXX/X, o výmere XXX m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, zapísaný na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C., obec C., okres C., v podiele 1/1.

Z notárskej zápisnice napísanej na štátnom notárstve v Bardejove dňa XX.X.XXXX pod sp. zn. G. XX/XX, G. XX/XX bolo zistené, že žalovanému (E. B.) darovali rodičia murovaný rodinný dom postavený v roku XXXX s príslušenstvom v katastrálnom území C. č. XX, s oplotením, vedľajšími stavbami – dreváreň a sklad, vonkajšími úpravami a zastavanou parcelou č. XXX o výmere XXX m² na LV č. XXX zapísané pod A1 na mene M. B. v celosti.

Podľa schváleného projektu k stavebnému povoleniu č. XX/XXXXX (čl. 51-61 spisu a čl. 86-107 spisu) vypracovaného projektantom K. M. A. išlo o stavbu: Rodinný dom rekonštrukcia, je zrejme, že v častiach miestností obvodových nosných múrov prvého nadzemného podlažia rodinného domu tieto podľa projektu zbúrané nemali byť, pričom mali byť vymurované priečky novo vytvorených izieb (izby označené č. 6, 7, 8, 10 – čl. 92-93 spisu) a zároveň mala byť pristavaná ďalšia časť domu (izby označené č. 12, 13 a terasa č. 14 – čl. 92-93 spisu) a ďalšie podlažie (podkrovie).

Žiadateľ E. B., bytom C. XX, XXX XX D., požiadal dňa X.X.XXXX o vydanie stavebného povolenia na stavbu: Prístavba a prestavba rodinného domu, na umiestnenie ktorej bolo vydané územné rozhodnutie OÚ Bardejov pod číslom ŽP XX/XXXXX/XXXX-Si N. H. XX.XX.XXXX, pričom zo staveného povolenia č. O. XX/XXXXX/XXX-Si N. H. XX.X.XXXX právoplatného dňa X.X.XXXX ďalej plynie, že Okresný úrad v C. – odbor životného prostredia povolil stavbu: prístavbu a prestavbu rodinného domu, kanalizačná prípojka, žumpa o objeme min. XX m³ v kat. území C. na pozemkoch parc. č. P. XXX, LV č. XXX.

Z technickej správy (čl. 118-120 spisu) dispozičného riešenia plynie, že vstup do domu je z čelnej strany do pristavaného schodišťa na jeho medzipodestu, z ktorej je vstup do obytnej haly, ktorá spája na prízemí tieto miestnosti: obývaciu izbu, spálňu, šatník, WC a kúpeľňu s predsieňou, spálňu rodičov a kuchyňu so špajzou. Z obytnej haly je výstup na terasu. Vstup do garáže je z bočnej strany – zo dvora. Dvojramenné schodište spája prízemie s novonavrhovaným podkrovím, v ktorom sú riešené dve izby detí, pracovňa s logiou, šatník, kúpeľňa s WC a sušiareň prádla Nad garážou je oddelený pôjdový priestor so vstupom garáže. V suteréne sa nachádza čierna kuchyňa, plynová kotolňa s práčovňou a sklad zeleniny. Z konštrukčného riešenia plynie, že strop suterénu – prístavba a schodište je z vystuženého monolitického betónu B-170 hr. 13 cm, oceľ J10 35 o 12 mm. Jestvujúci drevený krov je nutné rozobrať za účelom urobienia novej železobetónovej dosky, hr. 13 cm. Jestvujúci drevený strop je potrebné chrániť proti premoknutiu jednou vrstvou lepenky IPA. Po zebetonovaní stropu sa urobí nadmurovka podkrovia so stužujúcim vencom. Novonavrhovaný krov je drevený väznicový, opretý do nosných múrov podkrovia.

Krytina je navrhnutá lepenkový šindel červeno hnedej farby resp. betónová krytina BRAMAC. Orientačné náklady celkom 723.794,50 Sk.

Kolaudačným rozhodnutím č. O. XX/XXXXX-Si N. H. XX.XX.XXXX právoplatným dňa XX.X.XXXX bolo povolené užívanie stavby: „Prístavba a prestavba rodinného domu“ na pozemku parcelné číslo KN XXX/X v katastrálnom území C. s tým, že stavba obsahuje samostatne stojaci objekt o zastavanej ploche XXX m², kanalizačnú prípojku, žumpu. Rozhodnutie bolo doručované žalovanému a B. N., C. XX, XXX XX D. a na vedomie starostovi obce Bartošovce a OÚ Bardejov, odbor katastrálny.

Pri výsluchu na pojednávaní konanom dňa 22.12.2021 žalovaný uviedol, že všetky obvodové múry ostali, stavba bola realizovaná podľa projektu, ostali všetky obvodové múry podľa projektu s tým, že stavba pokračovala v pôvodnom stave a prístavba bola urobená len v časti, poznámka v projekte murivo tehelné nové, priečky. Obvodové múry ostali. Bolo zmenené len schodisko a posunuté bolo okno smerom k bodu 3 vľavo. Čo sa týka rozloženia izieb, tak prvé podlažie (prízemie) a podpivničenie to je rovnako, posúvali sa len priečky, posúvala sa kúpeľňa, rozobral priečku, očistil a znova vymuroval. V podstate sa zbúrala časť domu po vrch okien, aby sa mohol vymeniť prevlak nad oknami, ale nedošlo k zbúraníu obvodových múrov. Pokiaľ ide o žalované pozemky, uviedol, že tie kúpil za darované peniaze od mamy za 2.000 eur.

Pri výsluchu na pojednávaní konanom dňa 20.9.2022 žalobkyňa uviedla, že dom dostal manžel, bol neobývateľný, pretože v ňom nič nebolo, ani kúrenie, ani záchod, ani žumpa, ani sporák, ani teplá voda. Preto sa rozhodli, dať si vypracovať projektovú dokumentáciu a vybavili si spoločne pôžičku zo štátneho fondu rozvoja bývania. Na dome bola zbúraná kompletne celá strecha, celé vnútro domu a všetky priečky. Bola to veľká zmena, veľká rekonštrukcia. Bol tam veľký hrubý betónový základ, aby držal celú novú časť domu, celú časť domu, ktorá bola pristavaná, aby sa dalo zriadiť schodisko. Následne sa robili veľké hrubé preklady a plotňa. Spodná časť domu bola prázdna, neboli tam žiadne priečky. Vybudovali všetko nové. V suteréne boli dve podpivničené izby, ktoré tam ostali a k nim sa museli dostať veľkým otvorom, veľkými novými základmi a pristavaním úplne nového schodiska od pivnice cez prvé nadzemné podlažie až po podkrovie. V pivnici sa veľa nebúrало, len sa pristavovalo všetko a zrušili jednu miestnosť, že ju nebudú podpivničovať. Obvodový múr zadný bol zbúraný po úroveň okien až pod okná, zadný múr po ľavej strane (ľavá strana pri pohľade spredu na dom od cesty) bol zbúraný do výšky, aby sa dali urobiť nové okná. Robil sa tam hrubý preklad, potom sa na to robila plotňa. Pokiaľ ide o miestnosti 6,8,7,10,9 na výkrese č. 4 boli úplne zmenené, priečky boli najprv úplne odstránené a vybudované nové z nových materiálov. Pokiaľ ide o miestnosti 12 a 13, bolo potrebné odstrániť všetko, čo sa tam nachádzalo, pretože všetko sa robilo nové. Vo vzťahu k žalovaným pozemkom trvala na tom, že kúpili pozemok spolu do BSM. Nespochybnila, že by sa dom nestaval podľa projektovej dokumentácie.

Svedok J. C., otec žalobkyne, na pojednávaní konanom dňa 20.9.2022 uviedol, že na dome brigádoval. Pamätal si, že vrch bol zbúraný kompletne, zadná časť domu ostala, predná už si nepamätal. Dom sa prerábala úplne celý. Strecha bola odstránená, aj okná. Je to úplne iné, aké to bolo predtým. Predtým to bol gazdovský dom starý a teraz je to úplne prerobené. Tam nebol ani záchod, ani kúpeľňa. To bol gazdovský dom deda žalovaného.

Svedok K. J. C., brat žalobkyne, na pojednávaní konanom dňa 20.9.2022 uviedol, že to začalo vystahovaním starej mamy žalovaného, ktorej zriadili izbu v prístavbe s pieckou, s posteľou, so stolíkom, aby sa mohla prestavba uskutočniť. Následne začali búracie práce od verandy. Zbúraná bola kovová konštrukcia, kompletne strecha, krytina strechy, krov, strop. Ostali tam len múry, tiež nie všetky, lebo priečky vnútorné boli odstránené. Odstránená bola časť nosnej priečky, stredová spredu od cesty. Spredu od cesty boli okná, teda sa dávala časť múra medzi oknami preč kvôli novým rozmerom okien. Strana, ktorá je do dvora tak isto bola odstránená, lebo sa tam robili nové základy a nové múry. To boli búracie práce a po uprataní nasledovala výstavba, základy novej prístavby, ktorá tam bola, terasa, nové múry, preklady. Dávali sa nové podlahy, nové betóny a stavali sa múry podľa projektov. Priestor miestností č. 6,8,10,7,9,3,12,13, 2, 1, 14 (na výkrese č. 4) to bolo podľa svedka celé nové. Všetky priečky išli preč. Obvodový múr ostal s tým, že boli naňho primurovaný veniec plotňa a ďalšie podlažie.

Zároveň spredu medzi oknami bolo prebúrané po parapety okien. Obvodové múry sa búrali po vrch okien. Vnútrotná priečka medzi miestnosťami 4 a 5 bola taktiež zbúraná do rovnakej výšky, teda po vrch okien, aby bola rovina, aby sa tam dal veniec a naňho mohla ísť plotňa.

Už na pojednávaní konanom dňa 4.3.2022 žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu navrhla vykonanie znaleckého dokazovania, pričom jej súd poskytol lehotu do 10.5.2022 na predloženie znaleckého posudku znalca k otázkam týkajúcim sa zachovania dispozičného riešenia prvého nadzemného podlažia rodinného domu, pričom tento posudok predložený nebol od podania žaloby dňa 8.3.2021 ani do termínu pojednávania konaného dňa 20.9.2022. V podaní zo dňa 15.7.2022 žalobkyňa navrhla okrem výsluchu svedkov, otca a brata a predloženej fotodokumentácie rodinného domu, aj obhliadku na mieste, avšak jednak vzhľadom na to, že uvedený návrh bol realizovaný po skončení konania súdom, ale predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že na pojednávaní bola predložená fotodokumentácia pôvodného rodinného domu, súčasťou spisu bol aj výstižný projekt prestavby rodinného domu, pričom prítomné strany, svedkovia, právni zástupcovia strán sporu nemali problém s orientáciou sa v predloženej projektovej dokumentácii, by z hľadiska zachovania zásady hospodárnosti uvedený úkon bol nadbytočný, keďže skutočnosti potrebné pre opísanie skutkového stavu boli prezentované svedkami a stranami zreteľne a jasne. Na nariadenom pojednávaní konanom dňa 20.9.2022 právna zástupkyňa žalovaného navyše navrhla vykonať dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, aby sa vyjadril k tomu, aká časť domu bola búraná (tu nemožno opomenúť, že žalovaný prostredníctvom právnej zástupkyne vo vyjadrení zo dňa 29.6.2021 nesúhlasí s prirátaním znalca, že by to bolo nevhodné a nemalo žiadny význam, obdobne tak úvodom spomenutého pojednávania dňa 20.9.2022), avšak súd tento návrh zamietol, jednak s poukazom na koncentráciu konania a tiež z dôvodu, že dôkazné bremeno ohľadom spomenutej skutočnosti (či došlo k zániku veci) bolo na žalobkyňu, nie na žalovanom.

Podľa § 120 ods. 1 OZ súčasťou veci je všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým vec znehodnotila.

Podľa § 123 OZ vlastníkom je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 126 OZ vlastníkom má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnené zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje. Obdobné právo na ochranu má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba.

Podľa § 129 ods. 1 OZ, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods. 1 OZ ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 132 OZ vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 136 OZ vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

Podľa § 143 OZ v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému

z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.3)

Podľa § 145 OZ bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

Podľa § 135b ods. 1 OZ ak niekto dobromyseľne spracuje cudziu vec na novú vec, stáva sa vlastníkom novej veci ten, ktorého podiel na nej je väčší. Je však povinný uhradiť druhému vlastníkovi cenu toho, o čo sa jeho majetok zmenšil. Ak sú podiely rovnaké a účastníci sa nedohodnú, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek z nich súd.

Podľa § 137 písm. c) OSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa článku 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 191 ods. 1, 2 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

Ustanovenie § 135b Občianskeho zákonníka výslovne rieši prípady, keď sa z cudzej veci, prípadne viacerých cudzích vecí, spracovaním vyhotoví nová vec a zmluvou nie je dohodnuté niečo iné. Predmetom spracovania zrejme môže byť aj nehnuteľnosť; ustanovenie § 135b Občianskeho zákonníka to nevylučuje (možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam spracovaním je upravená aj v § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam). Nadobudnutie vlastníckeho práva spracovaním cudzej nehnuteľnej veci ale zrejme môže mať praktický význam iba v prípadoch, keď sa rekonštrukciou stavby vykonajú také zmeny jej základných stavebných prvkov, že nepochybne ide o vytvorenie novej veci (stavby). Nadobudnutie vlastníctva k „spracovanej“ stavbe je možné len ak pôvodná stavba zanikla, pričom za zánik stavby v zmysle práva treba považovať takú deštrukciu pôvodnej stavby, po ktorej prestalo byť poznateľné dispozičné riešenie prvého nadzemného podlažia (porovnaj napr. I. XX/XXXX). Z ustanovenia § 120 Občianskeho zákonníka vyplýva, že prístavba (nadstavba), ani iné stavebné zmeny (a už vôbec nie stavebné opravy a úpravy) zásadne nemenia nič na vlastníctve nehnuteľnej veci (porovnaj napr. I. XX/XXXX).

V prvom rade sa súd zaoberal tým, či na požadovanom výroku rozhodnutia existuje naliehavý právny záujem. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem na požadovaných určeníach ten je podľa názoru súdu daný tým, že rozhodnutím súdu môže byť priamo dotknuté právo žalobkyne, nakoľko bez tohto rozhodnutia nie je možné vykonať vyporiadanie BSM. Toto konanie má zákonom stanovený okruh strán sporu, pričom prípadným rozhodnutím súdu a záverom o tom, že predmetné nehnuteľnosti patria do vyporiadania BSM by bolo priamo dotknuté jej vlastnícke právo podľa súčasného zápisu v katastri nehnuteľnosti.

Pre vyriešenie sporu v súdnej veci vo vzťahu časti žaloby o určenie, že rodinný dom patrí do BSM bolo kľúčovou otázkou posúdenie, či došlo v priebehu manželstva ku vzniku novej veci, a to dostavbou, resp. prestavbou nehnuteľnosti.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa XX.X.XXXX bol žalovanému rodičmi darovaný rodinný dom. Dňa XX.X.XXXX žalobkyňa a žalovaný uzavreli manželstvo. Žalovaný dňa X.X.XXXX požiadal o vydanie stavebného povolenia na stavbu: Prístavba a prestavba rodinného domu, na umiestnenie ktorej bolo vydané územné rozhodnutie OÚ Bardejov pod číslom O. XX/XXXXX/XXXX-Si N. H. XX.XX.XXXX. Stavebným povolením č. O. XX/XXXXX/XXX-Si N. H. XX.X.XXXX právoplatným dňa X.X.XXXX Okresný úrad v C. – odbor životného prostredia povolil stavbu: prístavbu a prestavbu rodinného domu, kanalizačná prípojka, žumpa o objeme min. XX m² v kat. území C. na pozemkoch parc. č. P. XXX, LV č. XXX.

Podľa schváleného projektu k stavebnému povoleniu č. XX/XXXXX (čl. 51-61 spisu a čl. 86-107 spisu) vypracovaného projektantom K. M. A. išlo o stavbu: Rodinný dom rekonštrukcia, je zrejme, že v častiach miestností obvodových nosných múrov prvého nadzemného podlažia rodinného domu tieto podľa projektu zbúrané nemali byť, pričom mali byť vymurované priečky novo vytvorených izieb (izby označené č. 6, 7, 8, 10 – čl. 92-93 spisu) a zároveň mala byť pristavaná ďalšia časť domu (izby označené č. 12,13 a terasa č. 14 – čl. 92- 93 spisu) a ďalšie podlažie (podkrovie).

Z vykonaného dokazovania a v podstate aj z vyjadrení svedkov a tvrdení strán sporu vyplynulo, že došlo k rozsiahlej rekonštrukcii rodinného domu s tým však, že nosné múry prvého nadzemného podlažia boli zachované do výšky po úroveň vrchnej časti okien, teda časti, kde sa mal naň primurovať veniec a následne plotňa. Okrem toho bol sčasti vybudovaný aj predný múr medzi oknami, aby sa zabezpečilo osadenie nových okien.

V danom prípade je teda predmetom otázka vzniku vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá bola rekonštruovaná počas trvania manželstva, pričom prístavba, nadstavba ani iné stavebné zmeny (podľa projektovej dokumentácie rekonštrukcia rodinného domu) podľa názoru súdu zásadne nemenia nič na vlastníctve nehnuteľnosti. Ak ide o prestavbu pôvodnej stavby a nebolo medzi jej vlastníkom a stavebníkom dohodnuté niečo iné, je treba pri posudzovaní vlastníckeho stavu k takejto nehnuteľnosti spravidla vychádzať z toho, že to, čo prirástlo k pôvodne neodstránenej stavbe patrí vlastníkovi tejto pôvodnej stavby. V dôsledku zhodnotenia pôvodnej stavby vykonanou prestavbou možno tu však voči vlastníkovi pôvodnej stavby uplatňovať nárok na vydanie takto získaného bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa súdu opakujúc sa síce došlo k masívnej rekonštrukcii rodinného domu, pričom došlo k zbúraniu strechy a obvodových múrov a nosnej priečky do hornej časti výšky okien, avšak ostali na stavbe viditeľné prvky dlhodobej životnosti. Došlo k značnej rekonštrukcii rodinného domu, kedy ostali viditeľné nosné statické prvky, avšak podľa názoru súdu nedošlo k zániku pôvodnej veci, druhovo i nezameniteľne určenej veci. Z vykonaného dokazovania plynie, že sa na rekonštrukcii významnou mierou podieľali aj rodinní príslušníci žalobkyne, avšak zo žiadneho realizovaného dôkazu neplynie, že by strany sporu uzavreli dohodu o vlastníctve k stavbe pred jej masívnou rekonštrukciou, pričom z darovacej zmluvy je zrejme, že nehnuteľnosť (rodinný dom) darovali rodičia žalovanému. Podľa názoru súdu žalobkyňa nemohla nadobudnúť podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti žalovaného len tým, že sa jej rodinní príslušníci podieľali na zásadnej rekonštrukcii rodinného domu, resp. že táto bola financovaná z prostriedkov patriacich do BSM, pričom akákoľvek dohoda o založení podielového spoluvlastníctva k rekonštruovanej nehnuteľnosti ani prevod zo strany žalovaného na žalobkyňu zo strany žalobkyne ani tvrdená nebola. Žalobkyňa si svoje nároky spojené s investíciami zo spoločného majetku (patriaceho do BSM) počas trvania manželstva do oddeleného majetku žalovaného, mohla uplatniť, avšak návrhu určujúcemu jej vlastnícke právo nebolo možné vyhovieť.

Každý z účastníkov konania nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach. Žalobca musí hodnoverne preukázať tvrdenia uvedené v žalobe, inak mu nie je možné uplatnený nárok priznať a to aj vtedy, keď je druhý účastník v konaní nečinný. Taktiež žalovaný nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach uvedených v rámci obrany proti žalobe. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu. Ak súd nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie, v takomto prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva. V konaní bolo vykonané dokazovanie a to predovšetkým listinnými dôkazmi, výsluchmi svedkov a vyjadreniami strán sporu. Súd vykonal dokazovanie a zhodnotil vykonané dokazovanie v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov a v zmysle tejto zásady súd si urobí záver o pravdivosti či nepravdivosti tvrdených skutočností, vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov.

Žalobkyňa tvrdila, že strany sporu spoločnou prestavbou nehnuteľnosti spracovali predmetnú nehnuteľnosť do takej miery, že sa zmenila jej podstata a teda vznikla nová vec v právnom zmysle slova, o čom má svedčiť aj spoločné čerpanie prostriedkov zo štátneho fondu rozvoja bývania. Podľa názoru súdu však v prvom rade nepreukázala, že zanikla pôvodná stavba. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pri stavebných úpravách pôvodná stavba nezanikla (opak žalobkyňa nepreukázala, znalecký posudok nepredložila), preto platí, že všetko, čo k nej v dôsledku týchto úprav prirástlo a spĺňa podmienky ust. § 120 ods. 1 Obč. zák. sa stáva súčasťou pôvodnej stavby. Vykonaným dokazovaním, výsluchmi svedkov bolo preukázané, že zostali základné zvislé nosné konštrukcie prvého nadzemného podlažia, nosná priečka a bola dostavaná časť domu. Z pôvodnej stavby zostali zachované zvislé nosné konštrukcie prvého nadzemného podlažia a zvislé nosné konštrukcie pôvodnej pivnice, zvislé nosné konštrukcie prvého nadzemného podlažia boli zachované do výšky muriva po úroveň vrchnej časti okien. K úplnej deštrukcii obvodových múrov prvého nadzemného podlažia pôvodnej stavby neprišlo, dispozičné riešenie zostalo v podstate zachované, pôvodná stavba nezanikla a vychádzajúc len z dostupných dôkazov predložených stranami, opäť odkazujúc na dôkazné bremeno žalobkyne (dôkaz o zániku vecí (znalecký posudok) nepredložila) podľa názoru súdu rekonštrukciou nevznikla nová vec, nový dom. Súd pritom poukazuje na početnú judikatúru I. XX/XXXX, I. XX/XXXX, I. XX/XXXX, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn.2Cdo/247/2010,4Cdo/319/2008, 3Cdo/201/1996, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 22Cdo/1350/2005. Súd podporuje svoju argumentáciu aj spomínaným záverom rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo/1350/2005 (teda vyššej súdnej authority krajiny s obdobným právnym systémom a historickým právnym základom v danom kontexte obdobnej právnej úpravy): „Z hľadiska posouzení otázky zániku původní stavby přitom není rozhodující objem nově zbudovaných konstrukcí, neboť původní stavba buď zanikla a nově vybudované konstrukce pak tvoří součást stavby nové, nebo nezanikla a nově zbudované konstrukce tvoří součást stavby původní. Pro posouzení zániku původní stavby je tedy v těchto případech významné to, co bylo odstraněno, nikoliv to, co bylo nově vybudováno, přičemž pro závěr o zachování dispozičního řešení prvního nadzemního podlaží je rozhodující, zda došlo k úplné či částečné destrukci obvodových zdí prvního nadzemního podlaží.“

Nadzemná stavba zaniká a prestáva byť vecou v právnom zmysle vtedy, keď nie je viditeľné dispozičné riešenie prvého nadzemného podlažia pôvodnej stavby. K takejto forme deštrukcie pôvodnej nehnuteľnosti nedošlo, a preto nie je možné hovoriť o zániku veci. Keďže pôvodná nehnuteľnosť nezanikla, všetky ďalšie prestavby a prístavby sa stávajú súčasťou veci a zdieľajú jej právny osud. Nie je pritom rozhodujúce, v akom rozsahu tieto stavebné úpravy kvalitatívne alebo kvantitatívne pôvodnú stavbu rozšírili alebo zmenili. Posúdenie vzniku novej veci je právnou otázkou a v predmetnej veci bolo možné posúdiť vznik novej veci z listinných dôkazov predložených účastníkmi konania, pričom žalobkyňa nepreukázala opak, a teda, že zanikla pôvodná vec a vznikla nová vec, preto súd žalobu v časti týkajúcej sa určenia, že rodinný dom so súpisným číslom XX, postavený na parcele CKN č. XXX/X, o výmere XXX m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, zapísaný na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C., obec C., okres C., v podiele X/X, k celku patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobkyne a žalovaného, zamietol.

Pokiaľ ide o pozemok parcelu CKN č. XXX/X o výmere XX m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie a parcely CKN č. XXX o výmere XXX m², záhrada, ktoré sú zapísané na LV č. XXX, kat. úz. C., obec C., okres C., tu mal súd zas za preukázané, že boli nadobudnuté za trvania manželstva, pričom predpoklad, že boli nadobudnuté z prostriedkov patriacich do BSM vyvrátený nebol a opak žalovaným preukázaný nebol. So skutkovým tvrdením o tom, že uvedené prostriedky mu mali byť darované rodičom, nedošiel žalovaný ani vo vyjadrení k žalobe, dokonca ani v duplike zo dňa 29.6.2021, ale až na pojednávaní dňa 4.3.2022, pričom dovtedy tvrdil, že išlo o jeho vlastné finančné prostriedky, keď žalobkyňa na chod domácnosti neprispievala a že aj ona si svoj príjem z práce v zahraničí nechávala pre svoju potrebu, teda vôbec netvrdil, že malo ísť o finančné prostriedky darované od rodiča (uvedené zásadné skutkové tvrdenie zamietol a neuviedol ani vo vyjadrení, ani v duplike, dokonca v týchto ani dôkazy na preukázanie tvrdení o výlučných prostriedkoch neuviedol). Až vo vyjadrení na pojednávaní dňa 4.3.2022 uviedol, že malo ísť o prostriedky získané darom, avšak žiaden dôkaz na preukázanie tvrdení neoznačil, nepredložil a hodnoverne nepreukázal (napr. výpisom z účtu o konkrétnom darovaní finančných prostriedkov na konkrétny účel, darovacou zmluvou), že by finančné prostriedky na kúpu pozemkov boli vynaložené z iných prostriedkov, ako z prostriedkov patriacich do BSM. Žalovaný teda

nepreukázal, že by malo ísť o jeho výlučné prostriedky a že práve tieto konkrétne prostriedky v konkrétnej výške boli použité na kúpu pozemkov. Podstatné pre nadobudnutie veci do BSM bolo, že uvedená vec bola nadobudnutá počas trvania BSM a z prostriedkov pariacich do BSM, keďže žalovaný opak nepreukázal. Na základe uvedeného súd vyhovel žalobe o určenie, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území C., obec C., okres C., ktoré sú zapísané na LV č. XXX, pod parcelným číslom XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m² a pod parcelným číslom XXX, záhrada o výmere XXX m² v podiele 1/1 k celku patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobkyne a žalovaného, pričom vzhľadom na to, že medzičasom v priebehu konania došlo k zániku manželstva rozdomom na základe rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4Pc/6/2021 zo dňa XX.X.XXXX, právoplatným dňa X.X.XXXX bol výrok rozsudku tejto skutočnosti spôsobený.

Nakoniec súd dodáva, že nie je jeho povinnosťou reagovať na každý argument účastníka konania. Povinnosťou súdu je však vysporiadať sa s relevantnými argumentmi, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ sa jedná o ďalšie námietky žalobcu súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 03. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol postupom podľa ustanovenia § 255 ods. 1, 2 CSP podľa zásady pomeru úspechu vo veci s tým, že žalobkyňa mala úspech v časti týkajúcej sa určenia, že pozemky patria do BSM a žalovaný v časti týkajúcej sa zamietnutia žaloby (o určenie, že rodinný dom patrí do BSM), preto súd pri obdobnom úspechu a neúspechu strán sporu postupujúc podľa § 255 ods. 2 CSP vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločensvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti

v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.